

 LEIDS UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM

De betekenis van ziekte in een sociobiologisch perspectief

Honours Class Medicine & Literature 2010
Albert M van Hemert

 Voorstellen

- Arts
- Epidemioloog
- Psychiater

- Osteoporose
- Somatisatie
- Sociale psychiatrie

Honours Class Literature & Medicine 2010 2

 Vertellen over ziekte

Honours Class Literature & Medicine 2010 3

 Vertellen over ziekte

- Feesten en partijen
- Literatuur

- Artsbezoek

Honours Class Literature & Medicine 2010 4

Lichamelijke klachten

- Lichamelijke Klachten Vragenlijst (LKV)
- 51 lichamelijke klachten in de afgelopen week
- Geen, soms, **geregeld, vaak**

	Bevolking	Huisarts	Internist
Mannen	2,5	4,0	9,5
Vrouwen	4,3	5,7	12,0
Totaal	3,6	5,1	10,9

Somatisatie
Onderzoek
Universiteit
Leiden 5

Artsbezoek 2006

- Huisartsbezoek 3,5 / jr
- Specialistbezoek 2,0 / jr

6

Lichamelijk onverklaarde klachten

- Consulten bij de huisarts 30%
- Interne Geneeskunde polikliniek 51%
- Specialistische poliklinieken 37%-66%

C Nimmuan et al, 2000
JHE Stakenburg, 1999
AM van Hemert et al, 1993

7 / 35

LU MC *Vertellen over ziekte*

Waarom doen we het?

- Wat het is
- Andere betekenissen

Drie modellen

- Biologisch perspectief
- Moraliteit
- Psychodynamiek

Honours Class Literature & Medicine 2010 8

LU MC *Biologisch perspectief*

Op consult bij dieren

- Ziektegedrag
- Hulpgedrag

Honours Class Literature & Medicine 2010 9

LU MC *Biologisch perspectief*

Honours Class Literature & Medicine 2010 10

LU MC *Biologisch perspectief*

Troostgedrag

- Bij kinderen
- Hond – mens
- Jonge rhesusaapjes

Honours Class Literature & Medicine 2010 11 6-1-201115 Januari 2010

LU MC *Biologisch perspectief*

Blind automatisme

- Rhesustroost
- Beverdam

Honours Class Literature & Medicine 2010 12 6-1-201115 Januari 2010

LU
MC *Biologisch perspectief*

Geconditioneerd gedrag

- Uitbuiting
- Bescherming

Classic Swagart © www.tee-shirt-ity.com

Honours Class Literature & Medicine 2010 13

LU
MC *Biologisch perspectief*

Gebruik van ziektegedrag voor andere doelen

- Gorilla vangt verzorger
- Yeroen misleid de troep

Honours Class Literature & Medicine 2010 14 6-1-201115 Januari 2010

LU
MC *Biologisch perspectief*

Verklaringsmodellen

- Ouderlijk zorg ↔
- Gedrag van kinderen
- Empathie / betrokkenheid
- Blind automatisme
- Conditionering
- Gemotiveerd gedrag

Honours Class Literature & Medicine 2010 15

LU
MC *Moraliteit*

Doe het goede

- Goddelijk gebod
- Utilitarisme
- Deugd ethiek
- Macht

Honours Class Literature & Medicine 2010 16

LU
MC *Moraliteit*

F.W. Nietzsche (1844-1900)

- Herenmoraal
- Slavenmoraal
- Macht van de dokter
- Macht van de zieke

Over de genealogie van de moraal, 1887

Honours Class Literature & Medicine 2010 17

LU
MC *Moraliteit*

F.W. Nietzsche (1844-1900)

Ethiek is een uitvinding van de zwakke om de sterkere te knechten

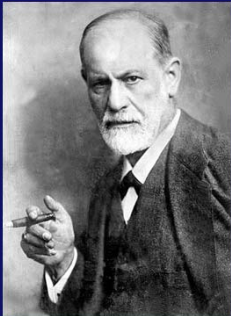
Over de genealogie van de moraal, 1887

Honours Class Literature & Medicine 2010 18

LU
MC *Psychodynamiek*

S. Freud (1856 – 1939)

- Driften / strevingen
- Gemotiveerd gedrag
- Het verborgen motief

Honours Class Literature & Medicine 2010 19 6-1-201115, Januari 2010

Classificatie

Psychisch verklaarde lichamelijke klachten

- Conversiestoornis
- Nagebootste stoornis
- Simulatie

	<i>Productie</i>	<i>Motief</i>
• <i>Conversie</i>	Onbewust	Onbewust
• <i>Nagebootste stoornis</i>	Bewust	Onbewust
• <i>Simulatie</i>	Bewust	Bewust

20 / 35

LU
MC *Vertellen over ziekte*

Waarom doen we het?

- Wat het is
- Andere betekenissen

Drie modellen

- Biologisch perspectief
- Moraliteit
- Psychodynamiek

Honours Class Literature & Medicine 2010 21